

Växjö resursenhet, Likabehandlingsplan enligt diskrimineringslag 2008:567 och plan mot kränkande behandling enligt Skollagen 2010:800, läsåret 2017-2018

Innehåll

Växjö resursenhet, Likabehandlingsplan enligt diskrimineringslag 2008:567 och plan mot kränkande behandling enligt Skollagen 2010:800, läsåret 2017-2018	1
Inledning.....	2
Lagstiftningen.....	2
Definition	2
Förebyggande arbete	4
Utvärdering läsåret 2016/2017	5
Rutiner och åtgärder om kränkning, trakasserier, mobbning eller diskriminering sker.....	5
Kommunikation.....	7

Barn som behandlas med respekt, svarar med respekt.

Barn som blir väl omhändertagna, tar väl hand om andra.

Barn vars integritet inte kränks, kränker inte andra

(okänd författare)

Inledning

Planen syftar till att främja elevers lika rättigheter samt förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling. Planen ska beskriva Växjö resursenhet rutiner för det främjande förebyggande arbetet och det åtgärdande arbetet. Växjö resursenhet måste agera så snart någon ur personalen får kännedom om att ett barn känner sig kränkt. Skolan skall utreda vad som har hänt, vidta åtgärder och förhindra fortsatta kränkningar.

Lagstiftningen

Barn- och elevskyddslagen från 2006 har ersatts av två lagar som skyddar barn och elever från kränkningar, trakasserier och diskriminering. Dessa är:

Diskrimineringslagen (2017:282) som samlar innehållet från flera olika lagar om diskriminering i en enda lag, och **Skollagen (2010:800)**. Skollagen 6 kap. 6,7,8 §§.

”Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan”.

Utifrån lagstiftningen är det två planer som ska upprättas: Likabehandlingsplan med tillsynsmyndighet Diskrimineringsombudsmannen (DO) och plan mot kränkande behandling med tillsynsmyndighet Skolinspektionen - Barn och elevombudet (BEO).

Definition

Vad är kränkande behandling?

Det är när någon eller några kränker principerna om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. I planen avses kränkningar mellan barn-barn, barn - vuxen och vuxen - barn.

En viktig utgångspunkt är att den som upplever att hon eller han har blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara

- Fysiska (t.ex. knuffar, slag, påträngande beröring)
- Verbala (t.ex. hot, förlöjliganden, öknamn, kommentarer med sexuell innebörd,
- skällsord, förolämpningar, ryktesspridning)
- Psykosociala (t.ex. utfrysning, miner eller blickar)

- Text och bilder (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms, symboler, mail,
- bloggar och chatsidor)

Annan kränkande behandling är uppträdande som – utan att vara trakasserier – kränker en elevs värdighet

Mobbning – När en eller flera personer upprepade gånger under en längre tid utsätter en eller flera andra individer för medvetna, aktiva destruktiva handlingar och/eller uteslutning. Enstaka händelser är inte mobbning.

Diskriminering – När man blir illa behandlad på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (de sju diskrimineringsgrunderna).

När det handlar om diskriminering sker det inte mellan jämbördiga parter, t ex elever utan mellan någon som befinner sig i en maktposition över någon annan. I skolan kan diskriminering vara att skolan har orättvisa regler, att skolan inte anpassar lokalerna så att alla kan ta sig fram eller att undervisningen innehåller orättvis och felaktig information om vissa grupper av människor. Diskriminering är olagligt.

Främlingsfientlighet – Känslor som i varierande styrka innebär ovilja, rädsla inför eller hat gentemot andra etniska grupper.

Rasism – Kommissionen mot rasism och främlingsfientlighet definierar rasism som ”en föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet och en uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper som gör det motiverat att dela in dessa i mer eller mindre värda”. Vidare innebär det att den folkgrupp som betraktar sig som en mer värdig ras anser sig ha rätt att förtrycka, utnyttja eller kontrollera de andra eller tvinga dem att leva åtskilda från andra folkgrupper. (Myndigheten för skolutveckling).

Sexuella trakasserier – Kränkningar som anspelar på kön och sexualitet, vilket kan innebära allt ifrån tafsningar och blottning till glåpor och ryktesspridning.

Homofobi – Kränkningar som anknyter till en persons homo- bi- eller transsexuella läggning och speglar stark motvilja eller förakt för homosexualitet och homosexuella. Homofobi kan uttryckas både fysiskt och verbalt, till exempel i nedsättande kommentarer, hot eller våld.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling, enligt Skollagen 2010:800, 6 kap. 10§. (Blankett bilaga 1)

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen” (2017:282).

Förebyggande arbete

Alla, såväl personal som elever, på Växjö resursenhet har ett ansvar att så sker

- I början av varje läsår arbetar vi med våra trivsel-ordningsregler.
- Personal är tillsammans med eleverna under lektioner, raster och i andra sammanhang där eleverna finns under skoldagen.
- Vikarier introduceras genom att ordinarie personal på enheten muntligt överlämnar nödvändig information om elever, skolan, lokaler m.m. Introduktionspärmen där bl.a. trivselregler och likabehandlingsplanen finns uppdateras inför läsårsstart och visas för vikarien.
- Arbete med att främja varje elevs självkänsla sker ständigt genom att positiva handlingar uppmärksammas och förstärks.
- Växjö resursenhets förhållningssätt har ett främjande och ett salutogent fokus som bygger på Aron Antanovskis Kasam – känsla av sammanhang.
- Vi strävar efter en atmosfär på skolan av sammanhållning och kamratskap.
- Personalen får kontinuerligt professionell handledning och kompetensutveckling där likabehandlingsfrågor tas upp vid behov.
- Vid arbetslagens operativa möten diskuteras elevvården och likabehandlingsfrågor och dokumenteras på gemensam mapp.
- Likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling ska diskuteras och gås igenom med samtliga elever. Den finns också på hemsidan.

Växjö resursenhet strävar efter att:

- alla elever känner trygghet och trivsel.
- alla elever utvecklar sina förmågor så långt det är möjligt och så att deras engagemang, kreativitet, och nyfikenhet förstärks och utvecklas.
- inga kränkande handlingar förekommer.
- alla medverkar till att skapa en positiv miljö.
- all personal har god kännedom om elevernas funktionsnedsättningar.
- ha bra samverkansformer med vårdnadshavare.
- kontinuerliga mentorssamtal ska ske individuellt med varje elev där värdegrundsfrågor och likabehandlingsfrågor diskuteras.

Ansvarsfördelning

Chef

- ansvarar för upprättandet av likabehandlingsplanen mot diskriminering och planen mot kränkande behandling.
- anmäler till huvudmannen, enligt Skollagen 6 kap 10§ då kränkande behandling har skett samt informerar hänvisningsskolans rektor.
- ansvarar för att dokumentationen av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling sparas/arkiveras samt delges skyddsombudet.
- ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling.
- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.
- kallar till nätverksmöte om diskriminering, trakasserier eller kränkning inte upphör.

Mentor/ansvarig pedagog

- har huvudansvar för kontakter med eleven, hemmet, chef och hänvisningsskolans rektor.
- informerar och arbetar med likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling med elever och vårdnadshavare.

Arbetslaget

- är den grupp, där man informerar och kan få stöd och hjälp att hantera situationer.

Utvärdering läsåret 2016/2017

Under våren 2017 har alla elever svarat på en trivselenkät. Samtliga vårdnadshavare har fått möjlighet att svara på en liknande enkät som handlar om elevernas trygghet och trivsel i skolan. Svarsfrekvensen för eleverna var 34 av 37 elever (både Sofieberg och Hollstorp ingår) och resultatet var följande:

- Från svaren på enkäten framkommer det att eleverna känner trygghet och trivsel på sin enhet. 88,2% känner bra eller mycket bra trivsel på enheten. 97,1% av eleverna känner trygghet på enheten. Personal och elever arbetar aktivt med att stärka trygghet och trivsel utifrån varje elevs behov.
- 50% av eleverna tycker inte att skolarbetet gör dem intresserade av att vilja lära sig mer. Under nästa läsår kommer vi att införa ämnesträffar och inspirationsträffar mellan enheterna där pedagogerna träffas och planerar gemensamma ämnesövergripande projekt samt tar del av varandras material och tips för undervisningen för att öka elevernas motivation och lust till skolarbetet.
- 94,1% av eleverna anser att de får veta hur det går för dem i skolarbetet. Detta är en förbättring jämfört med föregående läsår då siffran var 43,3% och att vi ser att vårt arbete med våra policydokument (mentorskap, utvecklingssamtal) har gett resultat under året.
- Svarsfrekvensen hos föräldrarna var låg. 25 svar av 56 skickade enkäter. 96% av vårdnadshavarna upplever att deras barn trivs i skolan. 96% av vårdnadshavarna är nöjda med informationen som ges vid utvecklingssamtalen.
- Resultatet är svårt att jämföra med föregående läsår då vi har skiftande elevgrupper varje läsår eftersom eleverna är inskrivna hos oss en termin i taget. Ett ständigt arbete pågår med att stärka elevernas trygghet och trivsel på skolan. Varje arbetslag ansvarar för att planera undervisningen så den utgår från elevernas intresse. Vi ser att arbete i projektform och ämnesövergripande arbetssätt gynnar eleverna och gör dem mer nyfikna till att lära mer. Detta hänger ihop med våra mål som vi arbetar med under läsåret.

Rutiner och åtgärder om kränkning, trakasserier, mobbning eller diskriminering sker

All kränkande behandling som vuxna kommer i kontakt med inom Växjö resursenhet, ska direkt markeras mot den som har utfört handlingen. Alla på skolan, oavsett vem man är eller var man befinner sig, skall reagera mot den minsta tendens till utanförskap, kränkningar, trakasserier, mobbning eller diskriminering. All personal och alla elever på skolan samt elevernas vårdnadshavare, skall uppleva att det alltid finns en öppen kommunikationsväg för att anmäla kränkningar, trakasserier, diskriminering, mobbning eller utanförskap.

Hantering då elev kränker elev

Alla elever ska på ett självklart sätt känna sig trygga i kontakten med vuxna på skolan, när de känner att de har något att rapportera om, utan att det kommer att uppfattas som ”skvaller”.

1. Personal som upptäckt incidenten pratar med berörda elever. Eleverna uppmanas att berätta hemma.
1. Den som ser eller hör talas om kränkningen informerar ansvariga mentorer.
2. Personal kontaktar vårdnadshavare.
3. Personal som upptäckt incidenten dokumenterar händelsen och vad man har gjort i form av en incidentrapport i LISA, informerar skolledningen och rapporten arkiveras.
4. En bedömning görs av personal, skolledning och skyddsombud om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Skolledningen gör anmälan.
5. Personal som upptäckt incidenten informerar skolledningen.
6. Händelsen tas upp på personalkonferens och med vårdnadshavare för att hitta arbetssätt och metoder för att händelsen inte ska upprepas.
7. Händelsen dokumenteras samt anmäls till huvudmannen enligt skollagen 6 kap. 10§.
8. Fortsätter kränkningarna trots ovanstående kan den som är utsatt/utsätter bli placerad på annan enhet enligt skollagen 5 kap. 12,13§§.

Hantering då vuxna kränker elever

- Om en elev blir kränkt av en vuxen tar eleven själv eller dess vårdnadshavare kontakt med mentor eller annan för eleven trygg personal.
- Om någon vuxen ser att ett barn kränks av en annan vuxen är det dennes skyldighet att agera för att stoppa kränkningen samt informera skolledningen.
- Skolledningen har samtal med eleven för sig och därefter den vuxne för sig och tar reda på fakta om situationen. Skolledningen vidtar därefter lämpliga åtgärder på individ- grupp- och/eller organisationsnivå.
- Händelsen dokumenteras samt anmäls till huvudmannen enligt skollagen 6 kap. 10§.

Hantering då elev kränker vuxna

Situationer där vuxen upplever sig kränkt av en elev utreds av skolledning som också kontaktar vårdnadshavare och vidtar lämpliga åtgärder på individ- grupp- eller organisationsnivå. Skolledningen dokumenterar händelsen. Dessa fall regleras av arbetsmiljölagen.

Uppföljning och utvärdering

- Vid början av varje läsår skall personal och elever diskutera tillsammans kring likabehandlingsplanen, skolans trivselregler och samtala om dess syfte och innehåll.
- En digital enkät genomförs med varje elev och vårdnadshavare en gång per läsår.
- Likabehandlingsplanen utvärderas vid varje läsårsslut. Denna plan utvärderas i juni 2018.
- Kartläggning och upprättandet av en ny årlig likabehandlingsplan mot diskriminering och plan mot kränkande behandling påbörjas vid läsårsslutet 2018.
- Föregående läsårsarbete kommer att utvärderas utifrån våra mål i verksamhetsplanen, kommunens internbudget samt vårt årshjul av det systematiska kvalitetsarbetet.

Kommunikation

Planen kommuniceras på följande sätt:

- I början på läsåret kommuniceras planen mellan elev och mentor/-er.
- Till nyanställda
- Via hemsidan
- Till vårdnadshavare vid skolstarten

